

Pályázat mezőgazdasági nagyüzemeknek

Gabonatarolók építése állami támogatással

Pályázat útján állami támogatást kaphatnak mezőgazdasági nagyüzemek, gabonaforgalmi és malomipari vállalatok, illetve társulások gabonatarolók építésére, az Allami Tervezőbizottság most megjelent határozata alapján. Az építéshez általában 30-50 százalékos hozzájárulást ad az állam, a további költségeket a beruházók bankhitelből vagy saját alapból fedezik.

A kedvezmény a raktárépítési kedv fokozását szolgálja.

Erre azért van szükség, mert a VI. ötéves terv időszakának is az egyik kiemelt feladata a gabonaprogram, amely előirányozta a jelenlegi egy főre jutó évi 1,3 tonnás termés további 10-15 százalékos bővítését. A termelésfelfutással azonban a raktárfejlesztés eddig sem tartott lépést. A termésnek jelenleg mintegy 75 százaléka lehet viszonylag korszerű tárolókban elhelyezni.

Nemzetközi konferencia

Különleges nemzetközi esemény színtere hazánk: Magyarországon tartja éves konferenciáját és tudományos szimpóziumát a Nemzetközi Vízivadkutató Iroda, az IWRB. A hétfőn megkezdődött és november 1-ig tartó tanácskozás témája a vadlúdvédelem, különös tekintettel a nálunk is fészkelő nyárlúdra, valamint az északi tundrákon honos, a kipusztulás veszélyébe került kis lilike és vörösnakú lúdra.

A tudományos eseménvre a világ 27 országából érkeztek madártani szakemberek.

A lakáskérdésről

Tulzás nélkül mondhatjuk, hogy a társadalom legszélesebb rétegeit érintő kérdés megvitatására ült össze az elmúlt héten az MSZMP Központi Bizottsága. Hisz még napjainkban is legégetőbb gondjaink közé tartozik a lakáshiány; pedig, ha visszapaillantunk eddigi eredményeinkre vagy körlátat teszünk valamelyik városunkban, szembeötlő a változás. De azoknak, akik több éve alberletben laknak kisgyermekükkel vagy hatodmagukkal alszának egy szobában (sorolhatnánk még a példákat), vajmi kevésbé vigasztalóak a következő — valóban imponáló — adatok: az elmúlt tíz évben hárommillió (!) költöztek korszerűen felszerelt, új lakásba. Azaz az ország csaknem egyharmada.

De nemcsak új lakások épültek, régiakat is komfortosítottak. Az elmúlt 5 évben 75 ezer tanácsi lakást korszerűsítettek. Ez pedig óriási összeget emésztett fel. Mert azt senki sem gondolhatja komolyan, hogy a havi néhány száz forintos lakbér fedezi egy tanácsi lakás karbantartási költségeit! Ebből következik, hogy a tanácsi ingatlankezelés csak jelentős állami támogatással tudja hálózatát fenntartani. Gondoljunk csak meg: csupán Budapesten 180 ezer lakás vár felújításra az elkövetkezendő évtizedben.

S miközben a régi lakásokat felújítják, új meg új lakások épülnek. Mégis: minél több új lakás épül, annál több lesz az igénylő. Mikor érjük utol magunkat? — kérdezik sokan. Miért kell még mindig tíz-tizenöt évet várni, amíg lakást kap valaki?

A szűkre szabott válasz ennyi: mert az eredmények ellenére a lakásépítésben és

-elosztásban továbbra is vannak feszültségek. És mert az igények egyre nőnek. Mert nő az egyszemélyes és a kis létszámú háztartások aránya. Mert számtalan család felbomlik, újratermelve ezzel a lakásigényt. Mert még mindig sokan költöznek a városba, ahol önálló lakásra tartanak igényt. Végül, mert az életszínvonal emelkedésével együtt természetesen megnőtt a nagyobb, kényelmesebb lakások iránti igény.

Az igények zöme jogos: lakni — s ma már: egészséges, korszerű lakásban — mindenkinek kell. A Központi Bizottság úgy foglalt állást, hogy tovább kell fejleszteni a lakásgazdálkodási rendszert. A realitások ismeretében a fokozatosság elvét hangsúlyozta, s azt, hogy belátható időn belül a jogosultakat lakáshoz kell juttatni. De azt is hangsúlyozta, hogy ennek terheit az eddiginél nagyobb arányban kell viselni a tanácsi lakások bérelőinek, és a lakbérüket — ugyancsak a fokozatosság elve alapján — úgy kell megállapítani, hogy azok fedezzék a lakás fenntartásának költségeit. Természetesen nem hagyva figyelmen kívül a családok szociális, jövedelmi és vagyoni helyzetét, hogy mindenki teherbírásiának megfelelően vállaljon részt a költségviselésből.

Ezeket az irányelveket a Központi Bizottság és a Minisztertanács széles körben vitára bocsátja. A legilletékesebb társadalmi és állami szervek jövő év februárjáig megtárgyalják a lakásépítés, -fenntartás, -gazdálkodás és -elosztás rendszerének továbbfejlesztését. Észrevételeik, javaslataik figyelembe vételét után véglegesítik az irányelveket.

K. S.

ÁFÉSZ és környéke

Az ellátás mindenkor hat a közérzetre. Ha kevés az üzletekben a kenyér, a zsiradék, a hús, a cukor, a liszt, a zöldség stb. — romlik a lakosság hangulata. S ez már politikai probléma városban és falun egyaránt, ezért fordítanak az illetékes párt- és állami szervek mindig nagy gondot arra, hogy ki-ki megvásárolhassa azt, amire szüksége van.

Dr. Azari Zoltán, a Szeged és Vidéke ÁFÉSZ elnöke a minőséget is hangsúlyozza, hiszen az életszínvonalal párhuzamosan növekszenek az igények is. Igen sokan keresik ma már azokat az ízeket, amelyek egy-egy hús-készítményre, pékáru-ra jellemzőek. Presztizskérdés számukra, hogy a falusi boltokban, s a Szeged Nagyruház csemege osztályán olykor kapható legyen például a keresett dorozsmái kenyér és a hurka, jóllehet ez a disztingált szolgáltatás anyagilag kevésbé fizetődik ki. Egy fölmérő-értékelő jelentés szerint „korszerűsítették, fejlesztették az elavult bolt-hálózatot, s ez növelte a lakosság vásárlókedvét, táplálta jó hangulatát”.

Érdemes közelebbről is megnézni, mit jelent ez. Milyen eredményeket produkált az ÁFÉSZ 3500 tagja és vezetősége? Negyvenhat üzletben, tizenhat italboltban, kisvendéglőben és kilenc fölvásárlótelepen 177-en dolgoznak. A kiskereskedelmi

ellátottság 90, a vendéglátó pedig 70 százalékosnak mondható, ami a körülményeket figyelembe véve nem rossz. A boltok jelentős része ugyanis — különösen a Tiszántúlon — régi építésű, tehát elavult. A renoválásuk, fonttartásuk igen költséges. Jó a helyzet Zombón, még elfogadható Rószkén és Bordányban, szerény költséggel Deszken és Kübekháza is rendbe lehet hozni az üzleteket, Tiszaszigeten és Újszentivánon azonban már jelentős összeget igényel a hálózat korszerűsítése. Az alkalmazottak zöme szereti munkáját, így a fluktuáció lényegesen kisebb a kereskedelemben szokásosnál. Dicséretes, hogy a boltvezetők óvják a társadalmi tulajdont, többségük évek óta hiánymentesen számol el.

Évente gyorsuló ütemben nőtt a bevétel élelmiszerből — az V. ötéves terv idején átlag évi 10 százalékkal. Javult az ellátás tejipari termékekből és péksüteményekből, időről időre azonban előfordult, hogy hűskészítményekből, sörből nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat. A ruhafélék forgalma a községekben nem jelentős, a zömmében vegyes üzletek választéka igen szerény, nem versenyezhet a városi áruházakkal. A vegyes iparcikkek iránt megnőtt az érdeklődés, ami az életkörülmények javulásával függ össze.

Az ÁFÉSZ-boltok ösztönzik a háztáji termelést és a családiház-építést azzal, hogy igyekeznek magvakból, kisgépekből, növényvédőszerrekből, építőanyagokból minél többet beszerezni. Évi átlagban 5,1 százalékkal nőtt a fölvasárolt zöldség és gyümölcs mennyisége. A vezetőség megítélése szerint javult a szerződéses fejelem.

A tönkrement boltok és vendéglők bővítésére, felújítására több mint negyemillió forintot költöttek Deszken, a zombói Bába-dűlőben, Bordányban. Az új ötéves tervidőszakban az elért színvonal megtartását és lehetséges javítását tűzték ki célul. El akarják érni, hogy a napi cikkek kínálata jobban igazodjék a kereslethez; bővítsék az olcsóbb áruk választékát; növeljék a háztáji és kisegítő gazdaságokban szükséges anyagok és eszközök forgalmát; építőanyagokkal segítsék a lakásépítési program megvalósulását; kulturáltabbá fejlesszék a vásárlási körülményeket. A VI. ötéves tervben a bolti kiskereskedelmi forgalmat 6-7, a vendéglátás bevételét 4-5 százalékkal akarják növelni. Idén májusban megnyitottak Deszken egy 270 négyzetméter alapterületű élelmiszerboltot, bővítik a presszót, felújítják a kocsmát. Rószkén 1982-ben ABC-kisruház építést tervezik, Bordányban még ez év végéig átadnak egy vegyesáru üzletet, Kübekháza bővítik az élelmiszerboltot, korszerűsítik a vendéglőt, Tiszaszigeten mindkét bolt teljes felújítását, a kisvendéglő bővítését stb. tervezik. Újszentivánon és Zombón szintén jelentős összeget költenek bővítésekre.

Illetékes szervek úgy látják, hogy ezek a tervek megvalósíthatók, ha az ÁFÉSZ párt- és gazdasági vezetői az eddiginél is szorosabb kapcsolatot tartanak a községi testületekkel, a lakossággal, és mindig igyekeznek nemcsak fölmérni, hanem kielégíteni is az igényeket.

F. N. I.

Radnóti Miklós-emlékünnepe

Veszprémből és a környék településeiről vasárnap több száz diák és ifjúmunkás emlékműben vonult Szentkirályszabadjára, a mártírhálált halt Radnóti Miklós költő életének egyik utolsó állomáshelyére. Itt a fiatalok felkeresték a Radnóti Miklós Múzeumot, ahol emlékünnepeken méltatták a költő munkásságát, és megkoszorúzták márványtábláját.

Bányászok sikere

Öt gát közé szorították hétfőre a Mecseki Szénbányák vasasi bányáiban az október 25-én, öngyulladásból keletkezett tűz fészket, a veszélybe került bányatérseget. A homokzsákokkal, vastag betonfalakkal, nagy mennyiségű iszappal elzárt vágatok hossza meghaladja a másfél ezer métert. Valamennyi gátnál állandó figyelőszolgálat tartanak, s az esetleg keletkező repedést, rést azonnal friss iszappal tömik be.

Sikerrel járt a hét végi rendkívüli műszak is, amit a tűz miatti termelésvesztés pótlására szerveztek. A napszintre küldött 920 tonna szén meghaladja a kiesett mennyiséget, így a Vasas bánya tervén felül 370 tonna szenet adott októberben.

Hazaérkezett a megyei pártküldöttség Odesszából

Hét napot töltött a Szovjetunióban az Ukrán Kommunista Párt Odessza Területi Bizottságának meghívására az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának delegációja. A testvéri kapcsolat keretében Odesszában tett látogatást a küldöttség, amelynek vezetője Gyárfás Mihály a megyei pártbizottság titkára volt. A delegáció tagjai voltak: dr. Kelemen Miklós vezérőrnagy, a megyei rendőr-főkapitányság vezetője, dr. Szalontai

József, az MSZMP Hódmezővásárhelyi városi Bizottságának első titkára, Dobsa Ferencné, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat makói üzemének munkása, Tokaji István, a Derekegyházi Állami Gazdaság igazgatója, a megyei pártbizottság tagjai. A küldöttséget vasárnap a reggeli órákban Szolnokon, a vasúti pályaudvaron fogadta Papai József, a megyei pártbizottság titkára.

Vízügyesekkel a Dunán

Telex hívott bennünket. A Dunán, a hozzáértő vízügyi szakemberek megszámolják, hogy egy esztendő alatt mit vészelt az ember a parton, és milyen tempóban dolgozott a folyó az éles kanyarokban. Szárazföldhöz szokott lábunknak jólesik majd néhány napot tölteni a Dunán.

Az EHO jugoszláv hajó még az előző este horgonyt vetett a dunaföldvári híd mellett... A hajó hátsó részén jugoszláv zászló leng, jelezvén, hogy a Dunán ez a néhány négyzetméter déli szomszédainkhoz tartozik... Már régen tíz évnél régebben kezdődött, hogy a két ország vízügyi szakemberei megkezdtek a folyó rendszeres vizsgálatát. Hisz' korábban Dunaföldvártól Vukovárig számtalan kellemetlen élményt nyújtott a folyó, elsősorban jeges ár idején...

A szakemberek elégedetten nyugtázzák, hogy a dunaföldvári korábbi megindult — és 1973-75 között helyreállított partszakasz — egyensúlyba került. Nincs földmozgás, nem kell tartani attól, hogy a földvári löszhegy a Dunába csúszik...

A társalgás magyarul, szerbül, időnként németül és angolul folyik. Ugy tűnik kevés szóból is értenek, hiszen van egy közös nyelvük, a vízügyesek nyelve. Gyakran segít a térkép is, ahol a legapróbb részletekig feltüntették egy-egy Duna-szelvény jellemző tulajdonságait...

Csak a vájtfulűek számára érthető szövegből sikerül elcsipni néha-néha egy ismerős mondatot. Például: Az egyik „rosszindulatú” kanyarban kísérleteztek már robantással, vizágyúval, hogy bontsák a nemkívánatos partszakaszt. A végén megtalálták a legolcsóbb módszert: a legegyszerűbb beruházást: segítségül a folyó sodrásvonalát hívták... Úgy alakultak az áramlási viszonyok, hogy a víz szépen, lassan megcsinálja azt,

amire az ember nem volt képes...

Dr. Reznicek Károly, a jugoszláv vízügyesek vezetője, aki a dunai albizottság elnöke is. Tájékoztatja a jelenlevőket a Bezdán és Vukovár térségében elvégzett munkálatokról, s arról is, hogy ezek milyen hatással lehetnek a Duna magyarországi „viselkedésére”...

Lassan kirajzolódik az atomvárosnak, Paksnak körvonalai. Szinte természetesen, hogy szoba kerül a környezetvédelem.

Néhány kilométerrel Mohács fölött nagy felületet borító olajfoltokkal találkozunk. Néhány felelőtlen ember (üzem, vállalat) szennyyezte be a vizet.

Dunaföldvár, Paks, Siótorok és Baja környékén a vízügyesek százezer forint értékű munkát végeznek évente. Ennek nyomán már itt-ott kialakult a hozzáértők meghatározása szerinti anyapart, ahol a folyó által lerakott hordalékon zöldell a fű, szirmot bont a virág, s látni egy-egy fiatalabb fácskát is...

Lassan föltűnik Mohács. Az a város, amely az 1956-os jeges ár emlékét idézi.

Nyugtázzák a szakembereket, hogy az előrehaladott folyószabályozási munkák eredményeként, még egyszer olyan jégtorlaszok nem keletkezhetnek a Dunán. A jég elleni felkészülésre viszont nagy szükség lesz mindkét oldalon, mert a meteorológiai prognózis szerint olyan tél elé nézünk, hogy december derekától februárig beállhat a folyó...

A hajó lassan Bezdán, Vukovár felé halad, és közben arról esik szó: jövőre Dunaföldvártól Titelig hajóznak, majd onnan fel a Tiszán, egészen Szegedig, hogy „komplex” módon védekezzenek a „csinytevés” ellen, amelyet a lomha Duna és a szeszélyes Tisza tartogat számunkra.

Sz. P. M.

Az AUTÓKER az idén háromszáz darab NDK-gyártmányú lakóautó értékesítését tervezi. Az átadások az előjegyzések alapján az AFIT 6-os számú telepén, a nyáron már megkezdődtek